

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní žalobce: **R. P.**, zast. Mgr. Lenkou Pánkovou, advokátkou Advokátní společnosti Pánek, Beránek, Melichar, v.o.s., se sídlem Fritzova 2, 586 01 Jihlava, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2012, č. j. MPSV-UM/2521/12/9S-VYK, sp. zn. SZ/119/2012/9S-VYK,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení**
- III. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 8. 2012, č. j. MPSV-UM/2521/12/9S-VYK, sp. zn. SZ/119/2012/9S-VYK, bylo zamítnuto odvolání žalobce a rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Jihlavě, kontaktní pracoviště Jihlava ze dne 20. 2. 2012, č. j. 1318/2012/JIH (dále jen „orgán I. stupně“), potvrzeno.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 20. 2. 2012, č. j. 1318/2012/JIH byl žalobci snížen příspěvek na péči z částky 8.000,- na částku 4.000,- Kč měsíčně ode dne 1. 3. 2012.

Žalobce žalobou ze dne 5. 11. 2012 vyslovil nesouhlas s rozhodnutím žalovaného, navrhl jeho zrušení a vrácení věci správnímu orgánu k dalšímu řízení. Namítl, že napadeným rozhodnutím byl zkrácen na svých právech. Pochybení žalovaného shledával v rozporu posudku, který vycházel z předložené zdravotní dokumentace a jehož závěry se lišily od závěrů uvedených ve zdravotní dokumentaci, aniž by tyto rozdíly byly dostatečně vysvětleny a zdůvodněny. Uvedl, že posudková komise nejprve rozhodovala v jeho nepřítomnosti, posléze na jeho žádost jej k jednání předvolala, jednalo se však o krátké a zcela formální setkání, které mělo daleko do podrobného vyšetření zdravotního stavu. Nesprávným shledává závěr, že je schopen zvládat základní potřebu v oblasti stravování, ačkoliv z nálezu praktické lékařky MUDr. Langové vyplývá, že vyžaduje pomoc při nákupu, vaření, přípravě jídla. Z nálezu lékařky PhDr. Müllerové dále vyplývá, že je neschopen volby vhodné stravy, přípravy dodržování pitného režimu, jednou rukou jíst, nevybere vhodné oblečení ze skříně, jeho vrstvení - neguje roční období - včetně obutí. MUDr. Stahovcová v lékařské zprávě uvádí, že v základních denních činnostech je soběstačný, nicméně podmínkou je neustálé slovní vedení a asistence (nachystat potřebné pomůcky, jídlo, oblečení, doprovod v cizím prostředí, v dopravních prostředcích, aj.). Dále z lékařských závěrů vyplývá, že není schopen další ze základních potřeb - oblékání a obouvání.

V řízení předložil znalecký posudek z oboru neurologie vypracovaný MUDr. Strnadem pro účely soudního řízení ve věci náhrady škody na zdraví, dále předložil potvrzení ošetřujícího neurologa potvrzující, že od doby vypracování znaleckého posudku se zdravotní stav nezměnil a nezmění. Z obsahu znaleckého posudku vyplývá, že potřebuje pomoc při jídle, oblékání, udržování tělesné čistoty, atd. Dále namítl, že nesprávně byla hodnocena i jeho schopnost zvládat zákonnou životní potřebu – komunikaci. Posudková komise vzala v úvahu, že je schopen mluvit, napsat jednoduchou větu, z přiložených lékařských zpráv však vyplývá, že se neumí vyjádřit, neumí hovorově popsat téma, je u něho stížení myšlenkových pochodů, nápadná perseverace, není schopen se písemně dorozumět nebo sestavit písemnou souvislou zprávu. Minimálně postrádá schopnost rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Dle jeho názoru je osobou, která potřebuje celodenní péči, pomoc a dohled druhé osoby. Jedná se u něho o časté epileptické záchvaty, při kterých mu musí být zajištěna okamžitá pomoc, je nesoběstačný v běžných pracovních a sociálních úkonech, projevuje se u něho naivita a závislost na pomoci druhé osoby, pocity zmatenosti a časové a prostorové dezorientace, pokud by se ocitl sám. Žalovaný stejně jako orgán I. stupně nerespektoval všechny požadavky kladené na něj z ust. § 25 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., nevyhodnotil řádně, zda vyžádaný posudek obsahuje podrobné odůvodnění míry závislosti žalobce na pomoci jiné osoby ve smyslu ustanovení části I. zákona o sociálních službách, zda komise měla pro posouzení zdravotního stavu dostatek podkladů, jak obsah těchto podkladů ve svém závěru respektovala a zda řádně a srozumitelně subsumovala svá zjištění pod příčná zákonná ustanovení.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 17. 12. 2012 citoval zjištění učiněné PK MPSV ČR v Brně ze dne 30. 5. 2012 a 16. 8. 2012 posudky, které byly i podkladem pro napadené

rozhodnutí. Předložený znalecký posudek z oboru neurologie vypracovaný MUDr. Strnadem žalovaný neakceptoval z důvodu jeho neaktuálnosti. Jedná se o posudek ze dne 26. 9. 2006 vypracovaný pro řízení o náhradu škody na zdraví způsobenou úrazem ze dne 5. 4. 2004. Popisuje funkční stav zjištěný v uvedené době. Od té doby byly k dispozici další lékařské nálezy, včetně zprávy z komplexní rehabilitace v roce 2009, kdy opět došlo k sice mírnému, ale přesto zlepšení konkrétně např. funkce pravé ruky. V oblasti komunikace vycházela posudková komise z lékařských zpráv i z osobního vyšetření žalobce při jednání. Bylo ověřeno, že je schopen dorozumět se, porozumět mluvenou srozumitelnou řečí, mluví ve větách. Je schopen napsat ručně zprávu stručného obsahu a malého rozsahu. Na základě uvedeného žalovaný dospěl k závěru, že nebyly porušeny platné zákonné předpisy, přiznání II. stupně závislosti je zdůvodněno řádně, správně a v souladu s platnými zákonnými předpisy. Navrhl proto, aby žaloba byla zamítnuta.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 4. 2. 2013, č. j. 1 Ad 70/2012-28 byla věc postoupena Krajskému soudu v Brně.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že na základě oznámení správního orgánu I. stupně ze dne 14. 11. 2011 bylo zahájeno z moci úřední správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči. Sociální šetření bylo provedeno dne 15. 12. 2011, posudek lékařky OSSZ Jihlava o zdravotním stavu – posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči byl vypracován dne 24. 1. 2012. Posudková lékařka vycházela ze zdravotní dokumentace ošetřující lékařky MUDr. Langové, dále zohlednila nálezy odborných lékařů: psychologické vyšetření PhDr. Müllerové ze dne 14. 12. 2011, neurologické vyšetření MUDr. Peška ze dne 14. 12. 2011, neurologické vyšetření MUDr. Landsmanna ze dne 25. 11. 2008, propouštěcí zprávu z RÚ Hrabyně MUDr. Stahovcové ze dne 6. 2. - 15. 4. 2009 a sociální šetření ze dne 15. 12. 2011. U posuzovaného byl konstatován dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, je omezen zejména pro organický psychosyndrom po proběhlém SAK. Nezvládá samostatně pět základních životních potřeb, sice: orientaci, stravování, tělesnou hygienu, péči o zdraví a péči o domácnost. Posudkový závěr zněl, že je osobou, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb. v platném znění považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Následně poté vydal správní orgán I. stupně dne 21. 2. 2012 rozhodnutí, jímž byl snížen žalobci příspěvek na péči z částku 8.000,- Kč na částku 4.000,- Kč měsíčně ode dne 1. 3. 2012. Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání, v rámci odvolacího řízení byl vyžádán posudek PK MPSV ČR v Brně dne 30. 5. 2012. Posudková komise jednala bez účasti žalobce, který o jednání byl informován dopisem posudkové komise ze dne 17. 4. 2012. Na základě vyhodnocení odborných lékařských zpráv výpisu ze zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. Langové bylo zjištěno, že podle dokumentace je zdravotní stav posuzovaného již dlouhodobě po stránce pohybových i duševních schopností stabilizovaný. Přetrvávají známky organického psychosyndromu, kdy intelekt je v pásmu podprůměru, narušena je paměť hlavně ve složce krátkodobé paměti, ukládání nových informací a schopnost učení se novému. Trvá nepřesná časová orientace a orientace v neznámém prostředí. Řeč porušena není, je zachována schopnost komunikace. Po stránce pohybové je zjištěno paretické postižení pravostranných končetin velmi lehkého stupně. Motorika pravé ruky je narušena jen lehce. Funkce levé horní končetiny je omezena znehybněním v loketním kloubu, který je ztuhlý v příznivém postavení v mírném ohnutí, což pro většinu běžných činností není zásadně limitující. Je schopen

samostatné chůze v nekomplikovaném terénu bez opory, jinak používá oporu hole. Není schopen zvládat pět základních životních potřeb, sice orientaci, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity, péči o domácnost. Na rozdíl od posudku OSSZ Jihlava neshledala objektivní podklady pro neschopnost bez každodenní pomoci nebo dohledu vykonávat životní potřebu v oblasti stravování. Při duševním a pohybovém postižení zjištěného a výše popsaného rozsahu má dostatek zachovaných schopností smyslových, duševních i pohybových pro výběr hotového nápoje a potravin, nalití nápoje, naporcování a naservírování stravy, najezení se a napití. K odvolacím námitkám uvedla, pokud se týká základní potřeby komunikace, že není zjištěna žádná faktická porucha, porucha zraku ani sluchu; v oblasti intelektu došlo při organickém psychosyndromu k deterioraci do pásma podprůměru, není prokázán těžký intelektový defekt; jemná motorika rukou není zásadněji porušena; posuzovaný je proto schopen dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí i psanou zprávou, porozumět základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky. V otázce další základní potřeby oblékání, obouvání bylo zjištěno, že při zjištěném a výše popsaném postižení intelektu a pohybových schopností není objektivně prokázána neschopnost vybrat si vhodné oblečení a obuv přiměřenou okolnostem, oblékat se, obouvat se, svlékat se a vyzouvat, manipulovat s oblečením v rámci denního režimu. Byť zvládání této životní potřeby pravděpodobně zabere delší časový úsek, než je tomu s poskytnutou pomocí. Posudková komise se vyjádřila i k přiloženému znaleckému posudku ze dne 26. 9. 2006 vypracovanému pro řízení o náhradu škody na zdraví způsobenou úrazem ze dne 5. 4. 2004, kde je popsán funkční stav, jaký byl zjištěn v té době. Pro aktuální posouzení současného zdravotního stavu a funkčních poruch z něj vyplývajících pro hodnocení stupně závislosti však posudek nemá podstatnější význam. Od té doby jsou k dispozici další lékařské nálezy včetně zprávy z komplexní rehabilitace v roce 2009, kdy opět došlo k sice mírnému, ale přesto, zlepšení konkrétně například funkce pravé ruky. Posudková komise byla toho názoru, že uznání III. stupně závislosti posudkem Úřadu práce v Jihlavě ze dne 13. 1. 2009 bylo posudkově velmi vstřícné. Při tomto posouzení došlo k nadhodnocení subjektivně udávaných obtíží při zvládání úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti nad objektivně prokázanými poruchami funkce. Podstatnou roli hraje i soustavná rehabilitace, kterou došlo k mírnému zlepšení především pohybových funkcí a adaptace na postižení s nalezením náhradních mechanismů ke zvládání úkonů péče o vlastní osobu, soběstačnosti a životních potřeb.

Žalobce byl přípisem žalované vyzván k možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, což rovněž učinil prostřednictvím právní zástupkyně ve vyjádření ze dne 11. 6. 2012. Na základě obsahu žalobcova sdělení mimo jiného namítl, že posudkový závěr PK MPSV ČR byl vypracován bez jeho přítomnosti, tedy řádného vyšetření pouze na základě písemných lékařských zpráv, jejichž závěry však nebyly plně respektovány.

Žalovaný proto zajistil doplňující posouzení zdravotního stavu PK MPSV ČR dne 16. 8. 2012, kdy na základě rozhovoru s posuzovaným a jeho otcem a vlastním vyšetřením posuzovaného při jednání bylo zjištěno, že objektivní nález po stránce psychické i pohybové u jmenovaného odpovídá stavu, jak je popsán v dokumentaci, ze které vycházel posudek posudkové komise ze dne 30. 5. 2012. K otázce stravování uvedl, že posuzovaný má dostatečné intelektové schopnosti vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, připravenou stravu naporcovat, má ztuhnutí levého lokte v příznivém postavení, v mírné

flexi, funkce levé ruky porušena není. Je tak např. ve stoje schopen stravu na talíři na stole nakrájet (za použití obou rukou), je schopen se najíst pravou rukou, za přijatelný standard se považuje přijímání stravy lžící. Třes pravé ruky omezující její funkci přítomen není. V otázce oblékání a obouvání bylo stanovisko shodné jako s posudkovým hodnocením posudku ze dne 30. 5. 2012. Pokud se týká komunikace při jednání si posudková komise ověřila, že posuzovaný je schopen dorozumět se a porozumět mluvenou srozumitelnou řečí, mluví ve větách. Je schopen napsat ručně zprávu stručného obsahu a malého rozsahu. Zjištěné intelektové, zrakové schopnosti a funkce rukou objektivně nezpůsobují neschopnost používat mobilní telefon. Skutečnost, že jej posuzovaný používá, poněvadž podle sdělení otce nesmí, kvůli implantovanému elektromagnetickému V-P shuntu, není posudkově významné. Posudková komise vyhodnotila skutečnosti, které vedly k požadavku na doplnění posudku a neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru.

Při posouzení věci vycházel Krajský soud v Brně z následujících skutečností, úvah a právních závěrů:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobami oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Žaloba není důvodná.

Podmínky nároku na příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) stanoví část druhá hlava I ust. § 7 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách ve spojení se zákonem č. 366/2011 Sb. (účinnost ode dne 1. 1. 2012).

Příspěvek na péči se podle ust. § 7 zákona o sociálních službách poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci, a to podle zjištěného stupně závislosti, jak tyto stupně vymezuje § 8 téhož zákona. Při posuzování stupně závislosti vždy příslušné osoby se podle § 25 odst. 3 daného zákona vychází ze zdravotního stavu osoby žadatele doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, dále z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby žadatele, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledků vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. To znamená, že v rámci posuzování stupně závislosti je předmětem posouzení i naplnění dalších zákonných podmínek a odrazem celkového posouzení je potom i výše přiznaného příspěvku. Ze stejných kritérií při posuzování vychází i PK MPSV ČR. Na takový posudek jako svou podstatou rozhodující důkaz pro rozhodnutí ve věci je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti.

Při hodnocení napadeného rozhodnutí žalovaného, jakož i procesu, který mu předcházel, dospěl soud k závěru, že žalovaný rozhodoval na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu. Závěry, které žalovaný učinil na základě použitých podkladů, jsou zcela dostatečně odůvodněné, takže zjištění zdravotního stavu a jeho funkčních důsledků i postup ze strany správních orgánů v předmětné věci nevyvolává pochybnosti o objektivním posouzení věci. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Brně při posuzování stupně závislosti vycházela ve smyslu ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku

sociálního šetření a zjištění potřeb osoby i z výsledku vlastního vyšetření žalobce, v rámci doplňujícího posudku vypracovaného dne 16. 8. 2012. Jak uvedeno již výše, na posudek PK MPSV ČR, jako svou podstatou rozhodující důkaz, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. To v posuzované věci platí především pro řízení před žalovaným správním orgánem, jako orgánem odvolacím, pro jehož řízení a rozhodnutí byl posudek vyžádán. Obdobně je pak třeba posuzovat požadavky na tento posudek kladené v případném soudním přezkumném řízení.

Soud konstatuje, že žalovaný se v průběhu odvolacího řízení správně v souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení ve znění pozdějších předpisů obrátila na PK MPSV ČR za účelem posouzení stupně závislosti žalobce. Posudková komise postupovala v souladu s ust. § 25 odst. 3 citovaného zákona, když při vypracování posudku vycházela ze spisu odvolacího orgánu, spisového materiálu správního orgánu I. stupně včetně lékařských nálezů, posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Jihlava ze dne 24. 1. 2012 a sociálního šetření ze dne 15. 12. 2011. Posudková komise dospěla ke stejnému závěru jako posudkový lékař správního orgánu I. stupně, pokud se týká posuzování stupně závislosti základních životních potřeb dle ust. § 9 zákona č. 366/2011 Sb., částečně odlišně však v konkretizaci těchto základních životních potřeb. Shodně bylo zjištěno, že potřebuje pomoc při těchto základních životních potřebách: orientace, tělesná hygiena, péče o zdraví, péče o domácnost. Lékařka OSSZ Jihlava dále uvedla, že vyžaduje pomoc při stravování, naopak PK MPSV ČR v Brně uvedla, že pomoc je potřebná při osobní aktivitě. Posudek PK MPSV ČR v Brně ze dne 30. 5. 2012 byl vypracován v nepřítomnosti žalobce, na základě jeho připomínek a požadavků osobní účasti při jednání byl předvolán k jednání posudkové komise na den 16. 8. 2012. Mimo podkladovou dokumentaci a zdravotní dokumentaci byl vyšetřen i v rámci jednání posudkové komise, na základě tohoto zjištění pak posudková komise konstatovala, že posuzovaný má dostatečné intelektové schopnosti vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, připravenou stravu naporcovat, má ztuhnutí levého lokte v příznivém postavení, v mírné flexi, funkce levé ruky porušena není. Je např. ve stoje schopen stravu na talíři na stole nakrájet (za použití obou rukou), je schopen se najíst pravou rukou, za přijatelný standard se považuje přijímání stravy lžící. Třes pravé ruky omezující její funkci přítomen není. Soud učiněné zjištění neměl důvod zpochybnit, argumentace byla přesvědčivá a logická.

Pokud se týká další žalobcovy námitky obsažené i v odvolání sice, že není schopen dostatečné komunikace, pak soud neměl důvodu zpochybnit závěr PK MPSV ČR, který byl učiněn na základě i poznatku se jmenovaným v průběhu jednání posudkové komise dne 16. 8. 2012, dle kterého je schopen dorozumět se a porozumět mluvenou srozumitelnou řečí, mluví ve větách. Je schopen napsat ručně zprávu stručného obsahu a malého rozsahu. Jeho intelektové, zrakové schopnosti a funkce rukou objektivně nezpůsobují neschopnost používat mobilní telefon. Podle názoru soudu se posudková komise dostatečně posudkově medicínsky vyrovnala s hodnocením uvedeném základní životní potřeby.

K námitce žalobce, že nebylo přihlédnuto ke znaleckému posudku z oboru neurologie vypracovaného MUDr. Strnadem, soud zcela přisvědčil argumentaci žalovaného, že přiložený znalecký posudek vypracovaný dne 26. 9. 2006 byl podkladem pro řízení o náhradu škody na zdraví způsobenou úrazem ze dne 5. 4. 2004, tudíž popisuje funkční stav jaký byl zjištěn

v uvedené době. Pro posouzení závislosti jmenovaného na pomoci jiné fyzické osoby dle zákonných kritérií zákona č. 366/2011 Sb. nemohl proto být akceptovatelný pro jeho neaktuálnost.

Na základě výše uvedeného krajský soud proto uzavírá, že nebyly zjištěny v postupu žalovaného vady řízení, jak po stránce právní, tak i skutkové, a proto ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta.

Žalobce ve věci samé nebyl úspěšný, žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soudu proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává (§ 60 odst. 1, odst. 2 s.ř.s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. května 2013

JUDr. Eva Lukotková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová